

Per a un cantant i compositor com vos, quina diferència hi ha entre tocar amb un grup estable, com els Ja t'ho diré, i fer un disc en solitari amb un grup que ja coneixeu, però no figura com a autor del disc?

—En una formació estable es reparteixen més les responsabilitats i, en el cas d'un disc que ha quedat com a meu —tot i que jo entenc que la música i les cançons creixen amb la interacció amb els músics— en tens més tu, de responsabilitat. Prenc les decisions sol, tot i que els músics hi tenen molt a dir i m'assessoren —no només musicalment.

—**Al final, vos sou el líder.**

—Sí. De fet, les cançons són totes meves i, des del començament, ja tinc la idea de com han de ser. Però és veritat que de vegades és bo que et diguin que les coses es poden fer d'una altra manera. En solitari, ja que som jo qui ha de defensar i promocionar el seu disc, he de ser jo qui tenguí el poder de decisió. Aquest és l'avantatge i també l'inconvenient.

—**De fet, heu tocat amb ells molt temps i la meitat són dels originals Mags de Binigall.**

—Sí. Els Mags de Binigall són una formació no estable que m'acompanya des del disc *Memòria*.

—**Però hi heu fet canvis.**

—En Shanti Gordi continua als teclats i en Sergi Martín, a la guitarra. Ha marxat un guitarrista i ha canviat la base: el bateria i el baixista.

—**Als concerts hi aneu amb la mateixa gent?**

—Sí, de fet hem canviat la manera de treballar amb aquest disc. Exceptuant la primera vegada que s'enregistra un disc amb una banda —que sí que has fet rodar les cançons en directe abans d'enregistrar-lo—, a partir del segon, primer enregistres les cançons i després les prepares per fer-les en directe. En aquest cas hem fet molts concerts abans: hem rodat les cançons en directe, hem vist la cara de la gent —com reaccionaven— i després hem enregistrat el disc. D'entrada hem fet uns arranjaments molt concisos i directes per la mena de formació que tenim —guitarra, teclat, baix i bateria i jo, només veu— i el fet de preparar-ho en directe ens ajuda a eliminar qualsevol pirotècnia i floritura. L'arranjament és concís, contundent, visceral i efectiu. Aquests arranjaments dels directes ens han servit per a l'enregistrament. L'esperit ha estat aquest.

“Si s'enregistra la tensió, el benestar també”

Cris Juanico presenta 'Pedres que rallen?', una tornada al rock després de dos discos d'estàndards americans. L'ex-líder dels Ja t'ho diré afirma que el secret és haver treballat les cançons en directe i poder enregistrar-les, amb calma, al seu estudi de Menorca.

—**Heu fet molts directes abans d'enregistrar-lo, doncs?**

—Uns quants. De fet, al Mercat de Música Viva de Vic de l'any passat [al setembre] ja vam presentar cançons d'aquest disc. Això n'ha afectat força el so. Alguns temes han anat quedant més contundents que no al començament. Ja m'està bé.

—**Veniu de tocar amb l'Original Jazz Orquestra del Taller de Músics —Vola'm a sa lluna i Tot de mi—: aquesta experiència us ha ensenyat res que hàgeu pogut aplicar als vostres discos en solitari?**

—És clar que sí. La forma de preparar els discos enregistrats amb l'Orquestra no té res a veure amb els enregistraments dels altres. Aquells són estàndards, t'has d'adaptar molt a les cançons —i a l'arranjament que t'han preparat— i tu interpretes aquelles cançons. Sí que és cert que et pots dedicar molt més a la interpretació, a la part vocal, a la qual normalment no dediques tanta atenció perquè has d'estar per moltes altres coses: les cançons, els enregistraments —que els fem a l'estudi que tenc a casa—, si necessiten canvis o no, etcètera. La part vocal, en canvi, no la poleixes tant. Treballar amb l'orquestra m'ha permès millorar tècnicament. I potser s'hi nota: en algun tema m'he atrevit a fer un solo de veu i guitarra, que potser correspon més a un disc de jazz que no a un de pop-rock.

—**Després d'escoltar el disc sembla que tinga una primera part —la que hauria estat una cara A en un LP— en què barregeu el pop rock amb diver-**

sos estils —funk, soul, disco, country— i una segona més semblant a la vostra època de Ja t'ho diré.

—Exceptuant els discs de jazz, m'agrada moure'm en diversos estils. Potser els primers temes tenen aires més antics, perquè els arranjaments han consistit a treure-hi floritures i que soni més antic. Avui dia la música té molta tendència a la producció i postproducció amb màquines i efectes. Aquest disc té una línia més orgànica que no mecànica.

—**Però sí que podria tenir una cara A més experimental i una segona cara més Juanico?**

—No ho sé.

—**Per exemple, “Loca somera” té un aire més soul, més ballable?**

—Sí, és mig ballable sense deixar de ser rocker, amb una tornada que enganxa. Però “Mentre sa cançó cantes” és més lúdic-surrealista...

—**Però té una guitarra que recorda George Benson.**

—Sí, amb aquesta guitarra vam anar a buscar un so més gruixut, encara que és un funky. I el solo de guitarra i veu que deia abans sí que és molt George Benson.

—**Vós mateix hi consteu com a tècnic d'enregistrament. Això és habitual?**

—En mi, sí. Des del principi de Ja t'ho diré que els botonets m'han fascinat. Em fascinava. I a la darrera època del grup ja vaig començar a interessar-me per totes les coses que es poden fer a l'estudi. La part tecnològica és una part de creativitat que m'interessa molt. Els darrers anys

Cris Juanico vol enregistrar amb temps i a gust. "El fet d'haver tornat a Menorca –ara fa vuit anys– fa que et tornis una mica més rocós, més illenc."

de ser a Girona, vaig començar a adquirir material i, des que visc a Menorca, he anat muntant un estudi. Es tracta de buscar l'espai i el temps per poder fer les feines ben fetes. Amb Ja t'ho diré ja ho fèiem. Per al disc *Un ram de locura* vam aconseguir un estudi mòbil i ens en vam anar a un poblet. No pots tenir tot el material que tens en un estudi de Barcelona, Madrid o Londres, però és que en aquests estudis no tens una cosa molt important: la normalitat, la quotidianitat: això també s'enregistra. Si la tensió s'enregistra, el benestar també. És molt important estar

a gust i, si no, pares i l'endemà hi tornes. Els acabats del disc sí que els hem fet en una casa com Déu mana. És important la tranquil·litat, en l'enregistrament.

—**Més encara en el vostre cas, que ja teniu una colla de paraules fetixes –mar, boira, vent, sal– molt tel·lúriques?**

—És el vocabulari que habitualment visc... De la mateixa manera que he tornat enrere per rodar les cançons abans d'enregistrar-les, també torn enrere amb en els texts: el fet d'haver tornat a Menorca –ara ja fa vuit anys– fa que et

Si torn enrere per rodar les cançons abans d'enregistrar-les, també torn enrere en els textos

tornis una mica més rocós, més illenc. Les inquietuds que pots tenir per a explicar una història et fan recórrer a un vocabulari que és l'habitual a l'illa. Potser algú, per dir que està trist, ho pot dir d'una altra manera i jo diré que el cel és gris. Però és que jo el veig gris. Escris amb els elements amb què convius.

—**I amb els quals heu construït el vostre personatge...**

—Sí. Però és que són paraules potents. Pot semblar un tòpic que un illenc parli de la mar, però la tenim com un element de fuga, de llibertat.

—**Tot i que és la barrera.**

—Sí, però no la consideram barrera. La mar és la fuga. Totalment contradictori.

—**Vau tornar a Menorca fa vuit anys però va viure –amb Ja t'ho diré– una llarga temporada a Girona.**

—Sí. Vam ser onze anys a Girona. Jo, el 2002, vaig tornar a Menorca i el 2003 vam fer els darrers concerts. A Menorca he muntat un segell discogràfic, un estudi, i hem fet diverses coses de música popular infantil.

—**El segell és Aumón, amb el qual també editeu *Pedres que rallen*?**

—Sí. Vam començar una col·lecció que es diu "Jo sé una cançó". El 2003 vam fer dos CD i el 2006, dos més. Són cançons populars arrançades per mi amb l'ajut de les escolletes i cantades pels nens. És fantàstic: són les eines que fan servir les escoles de Menorca per treballar amb els nens. Els nins veuen un micro i al·lucinen. Són molt oberts. M'interessava la música popular i és una experiència fantàstica.

—**Amb Menaix a Truà, hi teniu una relació fidel, però molt de tant en tant...**

—Fluctua. En realitat el compromís és veure'ns per fer una paella i això s'acaba en cançons. Millor. No tenir el compromís fa que no hi hagi pressió i que les coses fluesquin.

Àlex Milián